

ENTREVISTA

Francesc Belart

Arquitecte tècnic, premi
Catalunya Construcció en execució

“Cada obra és un món i s’ha d’entrar en conversa amb ella”

DILIGÈNCIA

■ “Jo tinc un principi, i és que penso que a les obres un problema ha de tenir la mínima durada. S’ha d’acotar, valorar i resoldre.”

RESPONSABILITAT

■ “Crec que és fonamental participar del projecte, independentment de la responsabilitat civil que cadascú té i assumeix.”

PREMI AL JUTJAT DE SANT BOI

■ “Fins i tot, demostra que les obres de l’Administració permeten fer bona arquitectura sense malbaratament econòmic.”

Jordi Marlet

informatiu@apabcn.cat

■ ■ ■ Francesc Belart i Calvet (Trempt, 1966) --que ha guanyat *exaequo* el Premi Catalunya Construcció en l’apartat de Direcció o Gestió de l’Execució de l’Obra per l’Edifici Judicial de Sant Boi de Llobregat-- ha viscut tota la vida relacionat amb la construcció. Com el seu pare, va baixar del Pirineu a Barcelona a estudiar per a aparellador. En el moment olímpic, va muntar el seu despatx i fins ara, que té un despatx a Barcelona i un altre a Trempt, coordinats, amb un equip de quatre persones. Orgullós de la seva feina, obligat a creuar contínuament el territori català per anar d’una obra a l’altra, encara troba temps per a la fotografia i la muntanya. Alpinista i escalador de cascades de glaç, és guia del Parc Nacional d’Aiguestortes i Estany de Sant Maurici. Molt vinculat al seu territori, el Pallars, organitza per iniciativa pròpia cada dos o tres anys la Trobada Pallaresa Nord, vinculant arquitectura, territori i gastronomia.

Has notat la diferència, entre treba-

llar a Barcelona i al Pirineu?

“Són dos àmbits diferents. A títol d’exemple comparatiu, fa pocs mesos hem acabat una obra de 9.700 m² a Barcelona, davant l’estació de l’AVE Sagrera, on els arquitectes no els hem vist gaire. Però era un bon projecte, pensat, atractiu, fet en un despatx potent i amb mitjans. I això ha ajudat molt per resoldre problemes propis d’obra, que ha anat força bé i n’estic molt satisfet. Per contra, ara estem fent una rehabilitació d’un edifici a les Valls d’Àneu on l’arquitecte, tot i estar a Barcelona, l’entorn li agrada, l’atrau i s’hi aboca molt. Llavors s’estableix una confiança i un diàleg amb el projecte: l’arquitecte pregunta, el paleta participa, nosaltres opinem, l’industrial parla. És un tracte més distret i proper.”

En això també hi deu fer el teu caràcter.

“Sí, és cert, però perquè m’agrada molt la meva feina i involucrar-me en les obres. He tingut la sort de poder treballar ja des de l’inici professional amb arquitectes que feien projectes molt treballats i de molta qualitat. I també és cert que m’agrada l’ar-

quitectura. El fet de col·laborar en la mateixa redacció del projecte, és molt important per controlar bé l’obra posteriorment. Crec que és fonamental participar del projecte, independentment de la responsabilitat civil que cadascú té i assumeix. Per tant, si una cosa no va bé, cal posar-ho sobre la taula i expressar-ho. Cal ser exigent amb la teva feina, atès que avui dia hi ha prou mitjans tècnics per fer-ho, i cal deixar ben acotada i detallada fins on arriba la nostra feina.”

Per què vas optar per dedicar-te a la construcció?

“A la família, som sis tècnics entre arquitectes i aparelladors i jo he viscut construcció tota la vida. El meu avi, als anys vint [del segle XX] va crear una petita constructora a Trempt, que va anar creixent, amb obra privada, i puntualment, pública. Ell ja em va ensenyar moltes coses. El meu pare, Francesc Belart Alberni, aparellador des de l’any 50 i que es va jubilar l’any passat, va treballar a l’empresa de casa i també com a lliberal. Fins a final dels anys 70, als Pallars, la Ribagorça i la Vall d’Aran,

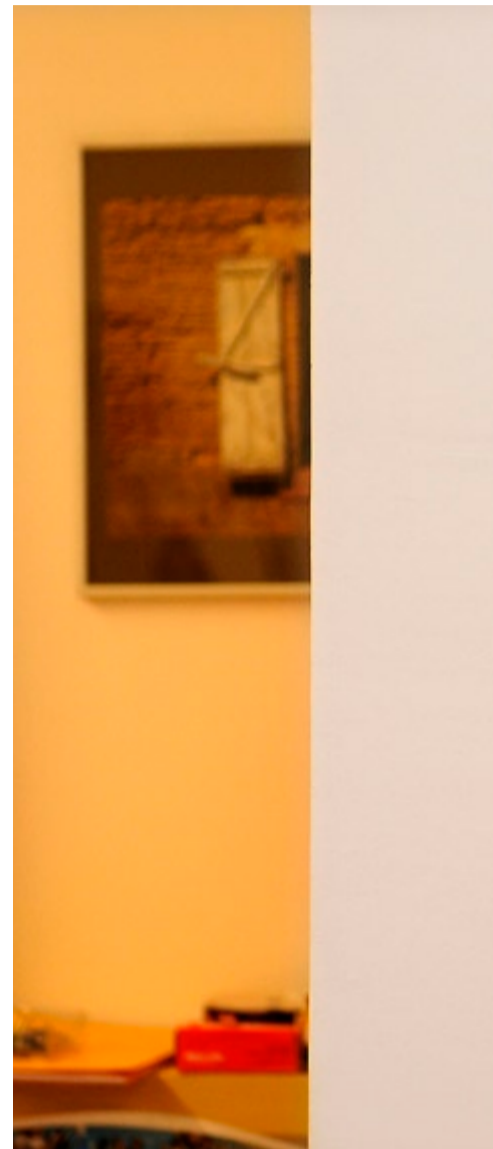
no hi havia cap altre aparellador visquent-hi de manera fixa. La bona qualitat de la mà d’obra compensava els pocs o limitats mitjans tècnics de què disposaven, en un entorn sever com el Pirineu.”

Tu encara has viscut aquesta manera de treballar?

“Jo encara ho visc: algun dissabte faig visites d’obra. És una altra manera de treballar. A Barcelona s’apaga el telèfon a les vuit de la tarda i llestos; a Trempt, la gent truca el diumenge si cal. Jo tinc un principi, i és que penso que a les obres un problema ha de tenir la mínima durada. S’ha d’acotar, valorar i resoldre. Crec que a la nostra professió manca una mica això, molts tècnics no es comprometen gaire, i cal sortir de l’obra amb la feina feta. En aquest sentit, a casa meua he après a valorar aquestes coses i a prioritzar. L’anar i venir de les obres només aporta invertir temps de manera innecessària, refer papers i sovint, embolics.”

Com us afecta la crisi actual del sector de la construcció?

“En temps de crisi, hem fet el des-

Premis Catalunya Construcció.

“Els premi és una manera de què els aparelladors expressem el que fem”

■ ■ ■ Francesc Belart té un currículum professional extens (www.boliana.cat), que comença amb obres significatives com ara la restauració de les cases de Salvador Dalí a Portlligat i Púbol, el CAP de Vilaseca (finalista premis FAD 1994), el complex esportiu de Sant Sadurn d'Anoia o el nou parc de bombers de Sort, i continua a través de totes les tipologies d'obra, feta per a clients públics i privats, fins a arribar a l'edifici judicial de Sant Boi de Llobregat. Belart també està especialment orgullós de la rehabilitació de la Col·legiata de Castellbò (prop de la Seu d'Urgell), construïda l'any 1436 i que està ja en fase final d'execució.

Belart s'ha presentat a les cinc edicions dels Premis Catalunya Construcció, que convoca el Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona. A més de guanyar-lo exaequo el 2008 en l'apartat d'Execu-

ció, va ser finalista en l'edició del 2007 en l'apartat d'Innovació, i seleccionat en dues edicions anteriors. Explica que hi ha participat perquè: “Sempre, tots i cadascun dels treballs que hi he presentat tenien per a mi un valor significatiu, un encant, alguna cosa que els feia diferents. I el premi és una manera de què els aparelladors expressem el que fem.” ■

patx de Barcelona més gran! Però el moment i la situació actual no és pas fàcil. Als anys noranta ja hi va haver una crisi forta i potser, per la diversificació de la meva feina, la vaig notar menys. Ara la notem de manera més forta, sobretot per a un tipus de client, el privat de gran volum, que ha parat en sec. L'obra pública no s'ha aturat massa, es treballa; però es evident que ara som molts tècnics amb relació a la quantitat d'obra per executar. Només cal mirar els concursos de GISA.

Tinc entès que l'obra amb la que vas guanyar el Premi Catalunya Construcció va ser complicada des d'abans de començar.

“Inicialment, el concurs d'obra va quedar desert (any 2003). Era un moment en què hi havia molta obra pública i aquesta potser es veia massa complicada o de preus molt justos. Cap constructor s'hi va presentar. Posteriorment, es va fer un paquet de tres edificis judicials –Cornellà, el Prat i Sant Boi–, i es va licitar per part de GISA, mitjançant el sistema de Dret de Superfície. Jo vaig fer la direcció d'execució per encàrrec

del Taller d'Enginyeria Ambiental, amb en Daniel Medina, també aparellador, com ajudant meu i dels altres dos jutjats.”

Quins avantatges té per al contractista, el dret de superfície?

“Cal aclarir que a vegades el contractista no és qui te els drets de superfície, com és el cas de Sant Boi. Pot haver-hi una empresa adjudicatària dels drets i una altra empresa que ho construeixi. D'una manera senzilla, podríem dir que durant un període de temps, s'assegurarà recuperar una inversió i uns ingressos d'una obra que ha fet en aquest moment. En el fons, també li garanteix tenir una relació amb l'Administració, per poder optar a fer altres obres similars. La Generalitat encarrega a GISA aquesta tasca de gestió i control de la construcció, i posteriorment, el manteniment és a càrrec del superficiari. És un sistema de realització d'obra que permet a l'Administració, pagar progressivament un cop l'obra executada. En aquest sentit, ara hem acabat una escola on participa l'ICFE (Institut Català de Finances i Equipaments) com entitat de la Generalitat per poder fer equipa-

ments escolars.”

Quins van ser els reptes a l'hora de construir l'obra?

“En Jordi Badia, l'arquitecte dels jutjats de Sant Boi, plantejava un edifici atractiu, atrevit, amb 557 lames de formigó que feien de pell a tota la façana, col·locades en tres orientacions diferents, amb usos i solucions arquitectòniques molt concretes i exigents. Sobre plànol, l'edifici ja es preveia complicat d'executar. Després, és una obra que té un replanteig complex, amb formes trapezoidals i un ordre d'execució molt rigorós. A les visites d'obra, de vegades érem fins a 18 persones, opinant tots a la vegada. I per acabar d'unificar tot aquest pastís, hi havia la direcció integrada –la que va guanyar juntament amb mi el premi [Catalunya Construcció en execució]– que són els que havien de posar pau i ordre.”

La direcció integrada? Quin paper va jugar?

“En el nostre cas, era el primer cop que s'incorporava aquesta nova figura com partícip de l'obra. Calia veure com s'anava desenvolupant tot

plegat i la veritat és que, en aquesta obra de Sant Boi, la direcció integrada va treballar bé. Les relacions entre director d'obra i contractista, i ocasionalment, amb el superficiari, no sempre foren fantàstiques, i la direcció integrada assumí la tasca de posar pau i ordre entre tots plegats. Van fer una bona feina”

Guanyar el premi Catalunya Construcció què ha significat per a tu?

“Estic molt satisfet a nivell personal, perquè un premi sempre confirma i recolza la feina feta; però també a nivell professional, ja que en aquest cas en concret, tot el procés constructiu d'obra va ser dur i pesat. De manera natural i progressiva, he anat fent diferents tipus d'obra i de major volum, i el premi també serveix en certa manera, per confirmar una manera de treballar. Fins i tot, demostra que les obres de l'Administració permeten fer bona arquitectura sense malbaratament econòmic. Els Premis Catalunya Construcció són una bona eina per reconèixer la feina sovint callada i secundària de l'aparellador. Cada obra és un món i s'ha d'entrar en conversa amb ella”. ■